

VASTINE
**HARJAVALLAN KAUPUNKI
KURRUNKUJAN ASEMAKAAVAN MUUTOS**

Kurrunkujan asemakaavan muutos on ollut kaavaluonnoksena nähtävillä 10.4.–12.5.2025. Kaavaluonnoksesta ei saatu yhtään mielipidettä osallisilta. Kaavaluonnoksesta on saatu yhteensä neljä lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoihin vastineen.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (23.5.2025): Kaavoitus ja maankäyttö Suunnittelualue on osayleiskaavassa osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Kaavaselostuksessa on käsitelty yleiskaavan sisältövaatimukset ja tuotu esiin, miten ne on huomioitu asemakaavamuutoksessa. Maakuntakaava toimii ohjeena kaavamuutosta laadittaessa, joten maakuntakaavan merkintöjä koskevat määräykset tulee täydentää kaavaselostukseen. Maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A) missä suunnittelumääräyksenä on: <i>”Suunnittelumääräyksen mukaan aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöön tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko. Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja -kuvallisesti ja luontoarvoiltaan kestäville, korkeatasoisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa.”</i> Suunnittelualue sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa osaksi maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä (kh) missä suunnittelumääräyksenä on: <i>”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen</i>	Merkitään tiedoksi. Selostusta täydennetään maakuntakaavamerkintöjä koskevilla suunnittelumääräyksillä.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
säilymistä.” Kyseistä maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä ei ole osoitettu enää Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa perustuen kulttuuriympäristön päivitysinventoinnin tuloksiin. Suunnittelualueen lähelle sijoittuu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA), ehdotus (Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat), mikä tulee täydentää kaavaselostuksen maakuntakaavan merkintöjä ja määräyksiä koskevaan osioon. VAMA-alueen suunnittelumääräyksenä on: <i>”Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.”</i> Maisema- ja kulttuuriympäristö Jotta maiseman arvot tulee huomioida kaavan sisältövaatimukset edellyttämällä tavalla, vaikutusten arvioinnissa tulee vielä selvittää maisemavaikutuksia huomioiden maiseman arvoja ja nykytilaa. Vaikutuksia tulee pyrkiä ohjaamaan kaavaratkaisulla. Ilmastovaikutukset Ilmastovaikutusten arviointiosiossa on viitattu kokonaisrakennusoikeuden määrän vähenemiseen verrattuna aiempaan asemakaavaan. Koska alue ei ole lähtenyt toteutumaan voimassa olevan asemakaavan mukaisesti, vaan vaatii toteutuakseen kaavamuutoksen, ei ilmastovaikutuksia tule arvioida muutoksena suhteessa voimassa olevaan kaavaan, vaan rakentamisen päästöt tulee kokonaisuudessaan kohdistaa nyt vireillä olevalle kaavamuutokselle.	Merkitään tiedoksi. Kaavaselostusta täydennetään lausunnossa ehdotetun mukaisesti valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta koskevilla maakuntakaavamerkinnoillä ja -määräyksillä. Merkitään tiedoksi. Maisemavaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostukseen. Merkitään tiedoksi. Ilmastovaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostukseen lausunnossa ehdotetun mukaisesti. On todettava, että kaavamuutoksessa kokonaisrakennusoikeuden määrä voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna vähenee selvästi, yhteensä noin 937 m². Kaavamuutoksen ilmastovaikutuksia arvioitaessa on jokseenkin perusteltua tuoda esille myös rakennusoikeuden muutos verrattuna alueella voimassa olevaan asemakaavaan, vaikka olemassa oleva ja kaavassa osoitettu rakennusoikeus ei olisiakaan toteutunut. Kaavamuutoksen myötä poistuva rakennusoikeus osaltaan perustelee kaavamuutoksen lähtökoh- tia, jotka kaavamuutoksen osalta liittyvät esimerkiksi asu- misen lisäämiseen. Vertaaminen voimassa olevaan asema- kaavaan on siinäkin mielessä perusteltua, että kaava- alueelle olisi ilman kaavamuutosta voitu voimassa olevan ra- kennusoikeuden ja asemakaavan turvin rakentaa esimer- kiksi julkisten palvelujen tarpeisiin huomattava määrä kaa- vamuutosta enemmän ilman erillistä ilmastovaikutusten arviointia.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
Satakunnan Museon lausunto (15.4.2025): Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema Satakunnan Museo näkee, että osayleiskaavassa julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi osoitettu alue on mahdollista muuttaa erillispientalojen korttelialueeksi (AO) ja maa- ja metsätalousalueeksi (M). Alue on pääosin pientalovaltaista aluetta, ja kaavamuutos soveltuu ympäristöön. AO-tontin suunnittelumääräys mahdollistaa paritalon rakentamisen tontille, jolle on osoitettu kaavaluonnoksessa 500 neliötä rakennusoikeutta. Vaikka rakennustehokkuus suurella tontilla on normaalia pienempi (0,12), näkee Satakunnan Museo 500 neliön rakennusoikeuden melko mittavana ympäristön rakennuskantaan nähden. Rakennusala tulisi vähentää ja sopeuttaa ympäristöönsä. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida kaavan vaikutus VAMA-alueeseen, sekä kattavammin vaikutus rakennettuun kulttuuriympäristöön. Vaikka alue ei enää ole osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, on Pohjoisrannantien maisemalla paikallista merkitystä. Esimerkiksi kaavamuutosalueen pohjoispuolella sijaitsee entinen vaivaistalo, nykyinen työkeskus sekä itäpuolella Froomin tila, jotka ovat edustavia 1800- ja 1900-luvun alun rakennuskannan edustajia.	Kaavamuutoksessa AO-korttelialueen rakennuspaikalle osoitettu 500 k-m² kokonaisrakennusoikeus ei ole mitenkään tavaton, kun sitä verrataan suhteessa kaava-alueen lähiympäristön asemakaavoissa AO-rakennuspaikoille osoitettuun rakennusoikeuden määrään, joissa rakennusoikeus on toteutunut pääosin tehokkuusluvulla $e=0.20$. Tehokkuusluvun mukaisesti kaava-alueen lähiympäristöön sijoituvilla kookkaimmilla AO-tonteilla rakennusoikeus on keskimäärin 450 k-m², korttelissa 21 yli 500 k-m². Lisäksi on huomioitava kaava-alueen lähtötilanne, jossa ennen kaavamuutosta olemassa olevaa rakennusoikeutta on Y-korttelialueella yhteensä 2 237 k-m². Kaavamuutoksessa kaava-alueelle osoitetaan rakennusoikeutta voimassa olevasta asemakaavasta reilusti poiketen ainoastaan 1 300 k-m², eli kaavamuutoksessa kaava-alueen kokonaisrakennusoikeus vähenee 937 k-m². Lähes tuhannen kerrosalaneliömetrin vähennys kokonaisrakennusoikeuteen on suuri muutos ja positiivinen asia myös maisemavaikutusten osalta. Kaava-alueelle osoitetavan rakentamiseen oikeuttavan rakennusoikeuden ympäristöön sopeuttamisessa on huomioitava, että asumisen ja eri-ikäisen pientalorakennuskannan lisäksi kaava-alueen välittömään lähiympäristöön sijoittuu yli 1 000 k-m² maatalouden tuotantolaitoksia, kuten kanaloita, joihin verrattuna kaava-alueelle osoitettua rakennusoikeutta voi pitää kohtuullisena. Merkitään tiedoksi. Maisemavaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostukseen.
Satakuntaliiton lausunto (3.6.2025): Satakuntaliitto kiittää Harjavallan kaupunkia lausunto-pyyynnöstä ja toteaa, että Harjavallan kaupungin Kurrunkujan asemakaavan muutoksen suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Harjavallan kaupungin Kokemäenjoen pohjoispuolisen taajama-alueen sekä Näyhälän kylään kuuluvan ranta-alueen osayleiskaava (hyv. 28.08.1997). Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella muutoin kuin 1 momentissa tarkoitettujen kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Satakuntaliitto katsoo, että asemakaavan muutoslunnon osayleiskaavassa osoitetusta pääkäyttötarkoituksesta poikkeava ratkaisu on riittävästi perusteltu ja selostukseen on sisällytetty alueidenkäyttölain 42 §:n mukainen yleiskaavan sisältövaatimuksia (AKL	Merkitään tiedoksi.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
39 §) huomioiva tarkastelu asemakaavamuutoksen sopeutumisesta osayleiskaavan kokonaisuuteen. Asemakaavamuutoksen suunnittelualueelle osoitettu erillispientalojen korttelialue (AO) soveltuu voimassa olevan Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 suunnittelualueelle osoitetun taajamatoimintojen alueen (A) käyttötarkoituksen kanssa. Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön osalta Satakuntaliitto katsoo perusteltuna, että suunnittelun lähtökohdaksi on otettu Satakunnan rakennusperintö 2023 luettelo, johon ei enää sisällytetty Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettua Kokemäenjoen kulttuurimaisemaa välillä Lammainen-Pirilä-Pirkkala-Torttila. Satakuntaliitto ei katso olevan tarvetta antaa Satakunnan voimassa olevien maakuntakaavojen nojalla lausuntoa Harjavallan kaupungin Kurrunkujan asemakaavan muutosluonnoksen ratkaisusta. Mikäli asemakaavan ratkaisu jatkossa säilyy luonnosvaiheen kaltaisena, Satakuntaliitolla ei ole tarvetta myöskään ehdotusvaiheen lausuntoon eikä viranomaisneuvotteluun. Asemakaavamuutoksen selostuksen sisältöön liittyvänä kommenttina Satakuntaliitto esittää suunnittelu- ja lähialueen kulttuuriympäristöarvojen esittelyn täydentämistä hyödyntämällä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja osayleiskaavan kulttuuriympäristöä koskevia inventointeja. Uuden rakentamisen sopeuttamiseksi ympäristöönsä maakuntakaavan taajamatoimintojen aluevarauksen suunnittelumääräyksessä edellytetään alueen omaleimaisuuden vahvistamista. Tämän vuoksi kulttuurihistoriaan ja maisemaan liittyviä arvoja olisi hyvä tarkastella myös kaavaselostuksen vaikutustenarvioinnissa ja maakuntakaavan huomioimista käsittelevässä osuudessa.	Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi. Vaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostukseen. Kaava-alueelle tai lähiympäristöön ei sijoitu maakunta- tai yleiskaavassa huomioituja erityisiä kulttuuriympäristön arvokohteita, lukuun ottamatta Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettua Kokemäenjoen kulttuurimaisemaa välillä Lammainen-Pirilä-Pirkkala-Torttila, joka ei enää sisälly Satakunnan rakennusperintö 2023 luetteluun. Kaava-alue sijoittuu olemassa olevan rakentamisen yhteyteen, jossa kaava-alueen lähiympäristössä sijaitsee pääosin asumista sekä maatilarakentamista. Kaavamuutoksessa asumiseen sekä maa- ja metsätalousaluetta palvelevien talousrakennusten käyttöön osoitettu rakennusoikeus on maltillinen ja sopeutettavissa alueen rakennettuun ympäristöön, luontoon sekä maisemaan.
Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunto (22.4.2025): Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuksilainsäädännön näkökulmasta (390/2005). Tukes ei näe estettä asemakaavamuutoksen toteuttamiselle. Asemakaavamuutoksen alue sijoittuu suurteollisuuspuiston konsultointiväyhykkeelle. Suurteollisuuspuistossa tapahtuvien onnettomuuksien vaikutukset voivat yltää muutosalueelle. Asemakaavamuutoksessa on kyse yhden tontin käyttötarkoituksen muutoksesta ja se ei vaikuta merkittävästi henkilömäärään, joka voi altistua suurteollisuuspuistossa tapahtuvan onnettomuuden vaikutuksille. Vaikutukset Harjavallan suurteollisuuspuiston onnettomuusskenaarioihin ovat täten pieniä.	Merkitään tiedoksi.
Satakunnan pelastuslaitos (27.5.2025): Ei lausuttavaa.	Merkitään tiedoksi.

Turussa 6.6.2025

Nosto Consulting Oy

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742